

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 100/2011-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Š., s. r. o., B., zastúpenej advokátkou JUDr. D. N., konateľkou Advokátskej kancelárie R., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na verejné prerokovanie vecí v jej prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 53 Er 184/2010 a jeho uznesením z 21. júna 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Š., s. r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. októbra 2010 doručená sťažnosť spoločnosti Š., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. N., konateľkou Advokátskej kancelárie R., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva na verejné prerokovanie vecí v jej prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 53 Er 184/2010 a jeho uznesením z 21. júna 2010 (ďalej aj „uznesenie z 21. júna 2010“ alebo „uznesenie o zamietnutí námietok proti exekúcii z 21. júna 2010“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Sťažovateľ uzavrel dňa 01. 08. 2004 so spoločnosťou M., spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice... (ďalej aj ako „spoločnosť M.“ alebo „oprávnený“) Obchodnú zmluvu, ktorú jednostranne ukončil z dôvodu jej porušovania zo strany spoločnosti M.

Sťažovateľ bol uznesením Okresného súdu Košice I o nariadení predbežného opatrenia, č. k. 26Cb/227/2009 zo dňa 21. 12. 2009, právoplatného dňa 27. 01. 2010 a vykonateľného dňa 11. 01. 2010, vydaným na základe návrhu spoločnosti M., zaviazaný „okamžite po jeho doručení obnoviť napojenie a obnoviť komunikáciu po linkách informačných systémov a zdržať sa konania, ktoré by porušovalo platnú Obchodnú zmluvu zo dňa 01. 08. 2004“ v prospech spoločnosti M. (ďalej len „predbežné opatrenie“).

Predbežné opatrenie bolo sťažovateľovi doručené dňa 07. 01. 2010. Sťažovateľ podal voči predbežnému opatreniu dňa 21. 01. 2010 v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že návrh na vydanie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Napriek tomu však povinnosť vyplývajúcu z predbežného opatrenia v plnom rozsahu splnil ešte v deň doručenia predmetného uznesenia. Dňa 07. 01. 2010, teda bez zbytočného odkladu po doručení predbežného opatrenia, sťažovateľ obnovil a umožnil oprávnenému napojenie a komunikáciu po linkách informačných systémov a spoločnosť M. o tom informoval listom zo dňa 07. 01. 2010, doručeným jej dňa 13. 01. 2010. Spoločnosť M. všetky komunikačné

systemy riadne a priebežne používa, ako je zrejmé z priloženého výpisu z uskutočnených prístupov do komunikačných systémov pracovníkmi spoločnosti M., ktoré boli uskutočnené v období od 07. 01. 2010 do 29. 09. 2010 celkom v počte 611-krát...

Dňa 03. 02. 2010 podala spoločnosť M. napriek uvedenému návrh na vykonanie exekúcie Exekútorškému úradu JUDr. P. C... (ďalej len „exekútor“).

Dňa 17. 03. 2010 bolo sťažovateľovi doručené Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 12. 03. 2010, vydané na základe predbežného opatrenia... (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“).

Sťažovateľ podal v zákonnej lehote 14 dní, dňa 30. 03. 2010, námietky proti exekúcií sp. zn. EX 65/10 (ďalej len „námietky“), ktoré odôvodnil jednak zánikom vymáhaného nároku splnením nepeňažnej povinnosti a jednak pre existenciou iných dôvodov, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Zánik vymáhaného nároku splnením nepeňažnej povinnosti sťažovateľ preukazoval Listom o obnovení napojenia a obnovení komunikácie zo dňa 07. 01. 2010, ktorý oprávnený prevzal dňa 13. 01. 2010. Z uvedeného listu vyplývalo, že spoločnosti M. boli sprístupnené všetky systémy za rovnakých podmienok ako predajcom s platne uzavretou zmluvou. V liste boli uvedené prístupové heslá, na základe ktorých umožnil sťažovateľ jej pracovníkom prístup do systému, ako aj pripravenosť sťažovateľa poskytnúť technickú podporu v prípade akýchkoľvek problémov. Nakoľko splnením povinnosti sťažovateľa zaniklo právo priznané exekučným titulom, z uvedeného dôvodu navrhol sťažovateľ exekúciu zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. f) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Ďalej namietal sťažovateľ existenciou iných dôvodov, pre ktoré je exekúcia neprípustná a musí byť v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku zastavená. Vymáhaný nárok uvedený v upovedomení o začatí exekúcie, totiž obsahoval aj také nároky, ktoré neboli uvedené v predbežnom opatrení, ako exekučnom titule vo veci.

V zmysle predmetného predbežného opatrenia, ktoré je exekučným titulom, bol povinný zaviazaný „okamžite po doručení predbežného opatrenia obnoviť napojenie a obnoviť komunikáciu po linkách informačných systémov a zdržať sa konania, ktoré by porušovalo platne uzavretú Obchodnú zmluvu zo dňa 01. 08. 2004“.

Označenie vymáhaného nároku v upovedomení o začatí exekúcie však nad rámec exekučného titulu obsahovalo aj tieto povinnosti povinného:

„- oznam o zmene distribučnej siete,

- povinnosť opätovného informovania obchodných partnerov oprávneného, že povinný naďalej pokračuje v spolupráci vyplývajúcej z Obchodnej zmluvy zo dňa 01. 08. 2004 a zároveň povinnosť oznámiť obchodným partnerom oprávneného, že naďalej môžu obchodovať s oprávneným bez akejkoľvek hrozby sankciami, a to napriek tomu, že ho Okresný súd Košice k plneniu takejto povinnosti vôbec nezaviazal.“...

Dňa 09. 08. 2010 bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie okresného súdu, č. k. 53Er/184/2010-25, EX 65/2010 zo dňa 21. 06. 2010, ktorým rozhodol o námietkach sťažovateľa tak, že námietky povinného zamietol (ďalej len „rozhodnutie o námietkach“).

V napadnutom rozhodnutí o námietkach sa okresný súd vôbec nezaoberal dôvodmi pre zastavenie exekúcie, ktoré uviedol povinný. Súd v odôvodnení rozhodnutia o námietkach iba tvrdí, že exekúcia sa vedie na základe spôsobilého exekučného titulu. Ďalej uvádza, že súd z vyjadrenia oprávneného zistil, že povinný nesplnil povinnosť uložení exekučným titulom v plnom rozsahu. Súd má za to, že oprávnený by netrval na pokračovaní vo vykonávaní exekúcie, v prípade, že povinný splnil svoju povinnosť. Súd taktiež nemá preukázané z tvrdení povinného, že povinnosť splnil, tak ako opisuje, preto námietky proti exekúcií ako neodôvodnené zamietol.

Proti rozhodnutiu súdu o námietkach odvolanie nie je prípustné.

Sťažovateľ má za to, že... okresný súd:

- si bez odôvodnenia osvojil ničím nepreukázané tvrdenie oprávneného o nesplnení si povinnosti sťažovateľa, bez toho aby sa zaoberal skutočnosťou, či nejde o šikanózný návrh;

- nezohľadnil dôkazy predložené povinným o tom, že svoju povinnosť splnil;

- nepostupoval v súlade s pravidlami na vykonávanie dôkazov; neumožnil povinnému vyjadriť sa k vyjadreniu oprávneného; nenariadil pojednávanie vo veci, hoci bolo potrebné vykonať dokazovanie;

- nedostatočne a nepresvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie a

- rozhodol po uplynutí zákonnej lehoty 60 dní podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku.

Dňa 30. 09. 2010 bol povinnému doručený list označený ako exekučný príkaz. S odvolaním sa na ustanovenie § 192 Exekučného poriadku exekútor uložil povinnému splnenie nepeňažného plnenia... a uložil pokutu vo výške 10.000 eur a pod hrozbou uloženia ďalšej pokuty až do úhrnnej výšky 30.000 eur vyzval na splnenie nepeňažného plnenia v lehote do 14 dni od doručenia tohto exekučného príkazu (ďalej len „list označený ako exekučný príkaz“).

Vzhľadom k pokračovaniu v exekúcií napriek splneniu nepeňažnej povinnosti tak bezprostredne hrozí sťažovateľovi vznik aj majetkovej škody, spočívajúcej minimálne vo výške zodpovedajúcej sume uloženej pokuty...

Sťažovateľ má za to, že napadnutým rozhodnutím o námietkach a jemu predchádzajúcim postupom okresného súdu boli porušené jeho základné práva a slobody...

1. Porušenie základného práva na súdnu a inú ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru...

Sťažovateľ má za to, že okresný súd II porušil vyššie uvedené základné právo na súdnu ochranu tým, že v konaní predchádzajúcom vydaniu rozhodnutia o námietkach neumožnil sťažovateľovi výkon jeho procesných práv...

nie je prípustné odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým sa námietky zamietli, čím je ešte zdôraznená potreba striktného dodržania zákonného procesného postupu pri rozhodovaní o námietkach...

Z odôvodnenia rozhodnutia o námietkach vyplýva, že okresný súd rozhodol na základe tvrdení účastníkov v námietkach sťažovateľa zo dňa 30. 03. 2010 a vo vyjadrení spoločnosti M. k námietkam zo dňa 13. 04. 2010. Svoje rozhodnutie o zamietnutí námietok odôvodnil tým, že „súd z priloženého vyjadrenia oprávneného zistil, že povinný nesplnil povinnosť uložení exekučným titulom v plnom rozsahu. Súd má za to, že oprávnený by netrval na pokračovaní exekúcie v prípade, že povinný splnil svoju povinnosť.“

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd si napriek existencii sporných tvrdení účastníkov a napriek predloženiu dôkazu o splnení povinnosti zo strany sťažovateľa osvojil bez ďalšieho skúmania tvrdenia oprávneného, ktoré neboli podložené žiadnymi dôkazmi...

Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia o námietkach je zrejmé, že okresný súd sa iba formálne vysporiadal s námietkami sťažovateľa. Bez odôvodnenia si osvojil tvrdenia oprávneného, nevysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, nevedol, z ktorých

dôkazov vychádzal a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov a ani ako právne posúdil dôkazy predložené sťažovateľom.

Rozhodnutie o námietkach v exekučnom konaní predstavuje jediný priamy inštitút ochrany povinného voči neprípustnej exekúcii. Napadnuté rozhodnutie o námietkach okresný súd opiera o názor, že „oprávnený by netrval na pokračovaní exekúcie v prípade, že povinný splnil svoju povinnosť“ bez toho, aby vyhodnotil predložené dôkazy dostatočne odôvodňujúce a preukazujúce zánik vymáhaného nároku. Takéto rozhodnutie nespĺňa požiadavky nezávislosti, nestrannosti, spravodlivosti, potrebnej kvality poskytnutej súdnej ochrany a vylučujúcej náhodnosť alebo svojvoľnosť...

Okresný súd sa ďalej v odôvodnení rozhodnutia o námietkach vôbec nezaoberal námietkou sťažovateľa, že vymáhaný nárok uvedený v upovedomení o začatí exekúcie presahuje rámec exekučného titulu, čo je aj v súlade s judikatúrou dôvod na zastavenie exekúcie...

Okresný súd rozhodol bez dostatočného zistenia skutkového stavu, bez toho, aby skúmal, či nedošlo k splneniu povinnosti sťažovateľa a či existuje dôvod neprípustnosti exekúcie, pre ktorý musí byť exekúcia zastavená a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol presvedčivé argumenty pre zdôvodnenia zamietnutia námietok. Sťažovateľ má za to, že v danom prípade okresný súd porušil svojím postupom a rozsudkom základné právo na súdnu ochranu sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 Dohovoru tým, že sťažovateľovi neumožnil vykonávať jeho procesné práva.

2. Porušenie základného práva na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru ...

Exekučné konanie sa primerane riadi zásadou rovnosti účastníkov konania, ústnosti a priamosti, verejnosti, hospodárnosti, neformálnosti a zásadou prejednacou, ktoré sú typické pre konania pred súdom...

Sťažovateľ má za to, že okresný súd bol pri rozhodovaní o námietkach povinný riadiť sa príslušnými ustanoveniami Exekučného poriadku a OSP. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o námietkach záviselo od skutkových okolností, ktoré sa musia zisťovať procesným dokazovaním, musí v takomto prípade súd nariadiť pojednávanie a umožniť

účastníkom konania plné uplatnenie ich procesných práv. Opačný postup okresného súdu predstavuje odňatie možnosti účastníka konať pred súdom...

Sťažovateľovi bolo rozhodovaním okresného súdu odňaté právo vyjadriť sa k tvrdeniam povinného, zúčastniť sa konania a prednášať vyjadrenia a dôkazy na pojednávaní.

Vzhľadom k odlišnosti vyjadrení povinného v predmetných námietkach a vyjadrení oprávneného vo vyjadrení k námietkam o otázke splnenia povinnosti uloženej predbežným opatrením, bol okresný súd povinný nariadiť vo veci pojednávanie a vykonať dokazovanie na objasnenie skutkových a právnych otázok spojených s tvrdenými skutočnosťami zo strany oprávneného a povinného. Konaním okresného súdu tak bolo sťažovateľovi odňaté ústavnoprosesné právo o možnosti vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, nakoľko sa nemohol vyjadriť ku všetkým dôkazom, najmä k tvrdeniam oprávneného v jeho vyjadrení k námietkam povinného...

Uvedeným postupom porušil okresný súd základné právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci v prítomnosti účastníka a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Okresný súd porušil základné právo sťažovateľa na vyjadrenie sa k veci, neumožnil mu predniesť svoje argumenty v konaní a ani sa teda k týmto argumentom nevyjadril a nedal na ne odpoveď v odôvodnení svojho rozhodnutia, čím zároveň porušil právo sťažovateľa na odôvodnenie rozhodnutia podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd sťažovateľovi neumožnil fakticky vykonávať práva účastníka konania. Sťažovateľovi neumožnil výkon jeho procesných práv, najmä možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam oprávneného a vyjadriť sa k rozhodnutiu bez nariadenia pojednávania.

3. Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy SR...

Okresný súd rozhodol vo veci bez toho, aby sťažovateľovi umožnil vyjadriť sa k tvrdeniam oprávneného alebo k rozhodnutiu vo veci bez nariadenia pojednávania, osvojil si ničím nepreukázané tvrdenia oprávneného a nevykonal dôkazy navrhované sťažovateľom, čím porušil rovnosť účastníkov v konaní.

Máme za to, že okresný súd týmto svojím postupom porušil základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy SR.»

K právomoci ústavného súdu a zachovaniu lehoty na podanie sťažnosti sťažovateľka uviedla:

„Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zamietnutí námietok nie je prípustný. Sťažovateľ teda nemá možnosť podať opravný prostriedok na ochranu jeho základných práv a slobôd. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že druhá podmienka článku 127 Ústavy SR pre určenie právomoci Ústavného súdu (t. j. o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) je splnená...

Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. 06. 2010, sp. zn. 53Er/184/2010-25 nadobudlo právoplatnosť dňa 09. 08. 2010.

Z priloženej dokumentácie je zrejmé, že táto sťažnosť je podaná včas v dvojmesačnej zákonnej lehote...

Napadnuté rozhodnutie o námietkach a jemu predchádzajúci postup okresného súdu však predstavujú pre sťažovateľa ukončenie možnosti brániť sa šikanóznemu postupu v exekúcií... Nemajetková ujma sťažovateľa tak vyplýva z právnej neistoty, nespravodlivosti a bezmocnosti, ktoré boli vyvolané nezákonným postupom, nekompetentným a odôvodnenie postrádajúcim rozhodnutím okresného súdu.

Doručený exekučný príkaz ukladajúci sťažovateľa pokutu v neprimeranej výške 10.000 eur na vymożenie nepeňaznej povinnosti, ktorá bola splnená ešte pred začatím exekučného konania, pocit bezmocnosti a bezvýhodiskovosti pri obrane svojho práva len stupňuje...

Vzhľadom k uvedenému preto navrhujeme Ústavnému súdu, aby priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur...“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci dočasným opatrením podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť uznesenia okresného súdu z 21. júna 2010, a uviedla:

„Sťažovateľovi nebola poskytnutá v exekučnom konaní ochrana zo strany exekútora a príslušného súdu, ktorí sú povinní ex offo skúmať, či existujú dôvody pre zastavenia exekúcie a v takom prípade exekúciu zastaviť. Sťažovateľ sa v dôsledku neexistencie možnosti použitia riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zamietnutí námietok nemá možnosť brániť voči uloženiu pokuty zo strany exekútora, ktorou vynucuje splnenie povinnosti bez toho, aby preveril, či povinnosť už splnená bola. Voči exekučnému príkazu, doručenému sťažovateľovi dňa 30. 09. 2010, v ktorom mu bola uložená pokuta vo výške 10.000 eur a bol vyzvaný na splnenie už splnenej povinnosti pod hrozbou uloženia ďalšej pokuty až do výšky 30.000 eur, sťažovateľ nemá možnosť podať žiadny opravný prostriedok.

Z uvedeného dôvodu, ako aj z dôvodu bezprostrednej hrozby ujmy neprimeranej vzhľadom k uplatneniu práv iných subjektov sťažovateľ si dovoľuje navrhnúť Ústavnému súdu, aby odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia o námietkach a rozhodol nasledovne:

Ústavný súd v zmysle § 52 ods. 2 ZoUS odkladá vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. 06. 2010, sp. zn. 53Er/184/2010-25 a ukladá Okresnému súdu Bratislava II, aby sa do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zdržal vykonávania uznesenia zo dňa 21. 06. 2010, sp. zn. 53Er/184/2010-25 a tretím osobám ukladá, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im týmto rozsudkom priznaného.“

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo spoločnosti Š. s. r. o., ... na súdnu a inú ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na verejné prerokovanie veci v jeho prítomnosti a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy SR uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. júna 2010 sp. zn. 53Er/184/2010-25 porušené boli.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. júna 2010 sp. zn. 53Er/184/2010-25 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť spoločnosti Š. s. r. o... primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000 Eur.

4. Okresný súd Bratislava II je povinný uhradiť spoločnosti Š. s. r. o... trovy konania v sume 303,30 Eur s DPH... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu R. s. r. o., so sídlom B. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z obsahu vyžiadaného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 26 Cb 227/2009, spisu súdneho exekútora JUDr. P. C. sp. zn. EX 65/2010 a exekučného spisu okresného súdu sp. zn. 53 Er 184/2010 vyplýva, že v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 26 Cb 227/2009 o návrhu spoločnosti M., s. r. o., K., proti sťažovateľke (ako odporkyňi v spore o náhradu škody) bolo vydané predbežné opatrenie – uznesenie Okresného súdu Košice I č. k. 26 Cb 227/2009-24 z 21. decembra 2009 (ďalej len „uznesenie o predbežnom opatrení“).

Na návrh oprávneného – spoločnosti M., s. r. o., K., na vykonanie exekúcie z 3. februára 2010 súdny exekútor JUDr. P. C. vydal upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 65/2010 z 12. marca 2010 (ďalej len „upovedomenie o začatí exekúcie“) na vykonanie povinnosti uloženej sťažovateľke uznesením o predbežnom opatrení.

Sťažovateľka podala námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, v ktorých namietala, že povinnosť, ktorá jej bola uložená exekučným titulom – uznesením o predbežnom opatrení, už bola z jej strany splnená, a preto je exekúcia nedôvodná.

Dňa 13. apríla 2010 sa oprávnený písomne vyjadril k námietkam podaným sťažovateľkou.

Okresný súd ako príslušný exekučný súd sťažovateľkou podané námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie uznesením z 21. júna 2010 zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že tvrdenie sťažovateľky o splnení exekučne vymáhanej povinnosti považuje za nepreukázané.

Dňa 8. októbra 2010 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť, ktorá je predmetom tohto konania a ktorou sťažovateľka namieta porušenie označených základných a iných práv uznesením okresného súdu o zamietnutí jej námietok proti exekúcii z 21. júna 2010 z dôvodu nesprávnych skutkových a právnych záverov okresného súdu a ich nedostatočného odôvodnenia, ako aj z dôvodu nesprávneho postupu okresného súdu v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia.

Dňa 8. októbra 2010 sťažovateľka zároveň podala okresnému súdu návrh na zastavenie a odklad exekúcie vedenej na vykonanie povinnosti uloženej exekučným titulom – uznesením o predbežnom opatrení, v ktorom opätovne podrobne argumentuje neprípustnosťou exekúcie z dôvodu, že exekučne vymáhaná povinnosť bola už z jej strany splnená. O tejto skutočnosti sa ústavný súd dozvedel až z vyžiadaného súvisiaceho spisu.

Oprávnený v písomnom vyjadrení z 9. novembra 2010 k tomuto návrhu sťažovateľky opätovne uviedol, že zo strany sťažovateľky nedošlo k úplnému splneniu povinnosti uloženej exekučným titulom (čiastočné plnenie pripustil), a preto nie je dôvod na zastavenie exekúcie.

Okresný súd uznesením č. k. 53 Er 184/2010-77 z 15. novembra 2010 návrh sťažovateľky na zastavenie a odklad exekúcie zamietol. Proti výroku tohto uznesenia o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie bol prípustný opravný prostriedok – odvolanie, ktoré sťažovateľka podala, a uznesenie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

Z uvedeného vyplýva, že predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 53 Er 184/2010 a jeho uznesením z 21. júna 2010, ktorým bolo podľa nej porušené jej základné právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základné právo na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základné právo na verejnú prerokovanie veci v jej prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Splnenie ústavných a zákonných predpokladov na podanie sťažnosti, ktoré sú uvedené v čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, odôvodnila sťažovateľka tak, že podala námietky proti exekúcii, ktorým okresný súd namietaným uznesením nevyhovelo, pričom proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku má povinný viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov, ku ktorým patrí aj tvrdenie sťažovateľky, že exekúcia sa začala, aj keď nie je splnený jej materiálny predpoklad, t. j. už neexistuje povinnosť uložená exekučným titulom z dôvodu jej splnenia a časť povinností vymedzených v upovedomení o začatí exekúcie nekorešponduje s exekučným titulom, a preto je podľa nej exekúcia neprípustná.

K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

Ako už bolo uvedené, námietky proti exekúcii sú len jedným z prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní. Nejde však o najúčinnější prostriedok ochrany práv povinného, pretože nevyhovenie námietkam nemožno napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnjším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli, alebo neboli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu

k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa. Odvolanie je podľa § 58 ods. 4 Exekučného poriadku vždy prípustné v prípadoch ustanovených v § 57 ods. 1 písm. a), b), f) až h), t. j. ak sa začala exekúcia vykonávať a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané, ak súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať, a napokon, ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

Vzhľadom na uvedené názor sťažovateľky, že z dôvodu neprípustnosti opravných prostriedkov proti uzneseniu o zamietnutí jeho námietok proti exekúcii boli vyčerpané všetky dostupné právne prostriedky nápravy prípadného porušenia ňou označených základných a iných práv v posudzovanom exekučnom konaní v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom zákone, nie je vecne správny.

Exekučný poriadok umožňoval sťažovateľke takú ochranu označených základných a iných práv, na ktorú bola oprávnená bez časového obmedzenia. Sťažovateľka bola oprávnená, ale aj povinná na to, aby všetky právne prostriedky pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy využila, teda nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku a návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku.

Zo súvisiaceho súdneho spisu, ktorý si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že sťažovateľka súčasne s podaním sťažnosti ústavnému súdu podala aj návrh na odklad exekúcie v spojení s návrhom na zastavenie exekúcie, pričom o jej návrhu na zastavenie exekúcie do podania sťažnosti ústavnému súdu a ani do rozhodovania o nej nebolo právoplatne rozhodnuté.

Z uvedeného je zrejmé, že tvrdenie sťažovateľky o vyčerpaní všetkých právnych prostriedkov podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pred podaním sťažnosti sú

v kontexte uvedených skutočností podľa názoru ústavného súdu nepravdivé a neakceptovateľné.

Ústavný súd zároveň nezistil, že by v okolnostiach daného prípadu prichádzal do úvahy postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd prijatie sťažnosti neodmietne, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Iba za predpokladu, že sťažovateľ využije všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej ochrany svojho základného práva alebo základnej slobody a nebol s ich uplatnením úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. K tomu treba dodať, že sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy a § 1 a § 7 Občianskeho súdneho poriadku) (m. m. IV. ÚS 193/2010).

Nepripustnosť sťažnosti viedla ústavný súd k tomu, že ju senát ústavného súdu odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011